

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Рашо Колев Рашков, д.м.н., Медицински университет – София,
Началник на Клиника по ревматология към УМБАЛ „Св. Иван Рилски“, гр. София
на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност
“доцент” по специалност „Ревматология“

Съгласно писмо с изходящ № 109-762/14.10.2021 г. и Заповед № Р-109-398/20.09.2021 г. на Ректора на Медицински университет – Варна са предоставени материали за изготвяне на рецензия по процедура за заемане на академична длъжност „доцент“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, специалност „Ревматология“, към Медицински университет – Варна на гл. ас. д-р **ЦВЕТОСЛАВ АНТОНОВ ГЕОРГИЕВ, д.м.**

В законово установения срок са подадени документи от един кандидат: д-р Цветослав Антонов Георгиев, д.м., който е допуснат за явяване на конкурс според изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

1. Общо описание на представените материали

За участие в конкурса, в съответствие с наукометрични изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, кандидатът има защитена дисертация за получаване на образователна и научна степен „Доктор“ и придобита специалност „Ревматология“. За целите на конкурса гл. ас. д-р Цветослав Георгиев, д.м. е представил следните по-важни документи:

- монографичен труд;
- списък от общо 23 научни публикации, неизползвани в дисертацията му. От тях 13 научни публикации са представени като доказателствен материал, покриващ минималните наукометрични показатели за заемане на АД „доцент“.
- реферирани от световноизвестни бази данни 19 публикации (от списъка с 23 публикации);
- списък с 10 цитирания в статии, реферирани в световно известни бази данни;

- референции от председателя на Българското дружество по ревматология и началника на най-голямата клиника по ревматология в България, които показват, че кандидатът е специалист от практиката;
- награди, които несъмнено доказват, че кандидатът има постижения в областта на ревматологията както в национален, така и в световен мащаб;
- сертификати за владене на мускулно-скелетна ехография от Европейската лига срещу ревматизъм (*EULAR*);
- справка от *Publons*, показваща богатата рецензионна и редакционна дейност в международни списания.

За отбелязване е, че 19 от представените научни публикации са реферирани в световноизвестните бази данни *Scopus* или *Web of Science*, което само по себе си показва международно признатата изследователска дейност на кандидата.

Към момента кандидатът за заемане на академичната длъжност „доцент“ има *RG Score* 25.2 и *h-index* 8 съгласно *ResearchGate*, също така *h-index* 7 и *i10-index* 6 - съгласно *Google Scholar*, както и *h-index* 6 - според реферирането на световноизвестната база данни за научна литература *Scopus*, а според *Web of Science* - *h-index* 5.

2. Кратки биографични данни

Гл. ас. д-р Цветослав Антонов Георгиев, д.м. е роден в гр. Бургас. Средното си образование завършва в Първа езикова гимназия гр. Варна с обучение на английски език през 2006 г. В периода 2006-2012 г. следва медицина в Медицински университет – София. През 2018 г. защитава докторска дисертация на тема „Клинични, серологични и образни проучвания при болни с гонартроза, лекувани с различни терапевтични средства“.

Още като студент, в периода 2012-2013 г. работи и трупа практически опит в Агенцията по трансплантация към Министерството на здравеопазването. След дипломирането си в МУ-София, придобива практически опит, реализирайки се като специалист по Ревматология през 2018 г. Участва в множество български и международни курсове по мускулно-скелетна ехография и образна диагностика, за което притежава национални и международни сертификати. Провеждал е семинари и лекции на тема писане и рецензиране на научна литература. Има публикувани множество статии в реферирани медицински журналы главно на тема остеоартроза, а от скоро – на тема COVID-19 и ревматични заболявания. Участвал в съставянето на българския консенсус по остеоартроза

под егидата на Българското дружество по ревматология. От 2019 г. е асоцииран редактор към международно и реферирано в световноизвестни бази данни научно списание.

Като редовен докторант (2013 – 2018 г.) в Катедра по вътрешни болести към МУ-София, с база за обучение Клиника по ревматология, УМБАЛ „Св. Ив. Рилски“, гр. София, д-р Георгиев е участвал в преподавателския процес на пети курс студенти по медицина. След постъпването си на работа в УМБАЛ „Св. Марина“, гр. Варна кандидатът последователно става хоноруван асистент (2019 – 2020 г.) към Катедра по пропедевтика на вътрешните болести на Медицински университет - Варна, а след това – главен асистент към УС Ревматология към Първа катедра по вътрешни болести – академична длъжност, която заема и до ден днешен.

3. Учебно-педагогическа дейност

Съгласно изискванията на конкурса, кандидатът е представил следните документи, удостоверяващи неговата компетентност в учебно-педагогическия процес:

- Удостоверение за извършена преподавателска дейност към Катедра по вътрешни болести на Медицински университет – София;
- Удостоверение за преподавателска дейност като хоноруван асистент през учебната 2019/2020 г.;
- Удостоверение за преподавателска дейност като главен асистент през учебната 2021/2022 г.

В период 2013-2018 г. кандидатът е редовен докторант, а от 2019 г. е последователно хоноруван и главен асистент. Има разработени практически упражнения, лекционни курсове и четене на лекции /на английски и на български език/ по дисциплините:

- Пропедевтика на вътрешните болести;
- Вътрешни болести част I с направление Ревматология.

Участва в авторския колектив на 1 учебно пособие, предназначено за специализанти и специалисти по ревматология.

Считам, че Учебно-педагогическа дейност на гл. ас. д-р Цветослав Георгиев, д.м. напълно отговаря на необходимите изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“.

4. Научна и научноприложна дейност

От представените материали следва, че научноизследователска и приложна дейност на кандидата е свързана основно с изследванията свързани с остеоартроза, биомаркери, образна диагностика на опорно-двигателния апарат, възпалителни ставни заболявания и др.

Други области на научно-изследователската дейност са свързани с оценяване на COVID-19 в контекста на ревматични и автоимунни заболявания, като за първи път е описано разпределението на ревматичните прояви при популация от болни с COVID-19. В негов научен труд, цитиран 30 пъти според *Google Scholar* за 2021 г., са анализирани факторите които могат да повлияят върху безопасността и ефективността на ваксините срещу SARS-CoV-2 при пациенти с автоимунни възпалителни заболявания.

Представената справка в Publons за рецензиране и редакционна дейност (т. 20.12) показва, че е рецензент на 289 статии в 29 научни рецензирани списания, като 26 от журналите са реферирани в *Web of Science*. Във връзка с работата си като рецензент е получил награда на Publons от 2018 г. и 2019 г. за рецензиране и награда на Корейското списание за медицинска наука за най-добър рецензент в област Ревматология през 2019 г.

Големият брой публикации в разглежданите области, защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор по медицина“, големият брой цитирания (над 200) извън минималните изисквания, както и справката от Publons и наградите за рецензиране на научна литература, характеризира д-р Георгиев като утвърден учен в областта на обявения конкурс, признат от научната общественост у нас и в чужбина.

Бих желал да подчертая, че тематиката на неговата научна и научно-приложна дейност е изключително актуална, поради повишените изисквания за работа с COVID-19 в условията на настоящата пандемия.

5. Основни научни приноси

Съгласен съм с авторското виждане за приносите. Те са разпределени в общо пет направления:

I. Направление „Остеоартроза“

- Анализирани са клинични параметри и биомаркери, определящи функционалния дефицит при пациенти с гонартроза за първи път в България.

- Класифицирани са потенциалните коригируеми рискови фактори при гонартроза и е предложен протокол за тяхната модификация чрез комбинация на мерки за интервенция.
- Сравнена е клиничната ефективност на два различни режима за инжектиране на вътреставна кръстосаносвързана високомолекулна хиалуронова киселина при пациенти с гонартроза за първи път в българска популация.
- Анализирана е връзката между остеоартроза и синдрома на поликистозни яйчници чрез откриване на ранни симптоми на гонартроза при жени с поликистозни яйчници за първи в България.
- Като научна новост в света може да се квалифицира изследването на нивата на ранен биомаркер за хрущялна дегенерация при жени със синдром на поликистозни яйчници.
- Изследвана е връзката на клиничните и лабораторните характеристики на жени с хиперандрогенизъм с ранните симптоми на гонартроза и с хрущялната дебелина.

II. Направление „Биомаркери“

- Изследвана и установена е връзка между нивата на *MMP-3* и прогресията на хрущялна дегенерация при пациенти с гонартроза, проследени чрез магнитно-резонансна томография, което е новост в световен мащаб.
- Като научно-приложна новост в света може да се определи оценката на моментната загуба на хрущял при млади жени с хиперандрогенизъм, използвайки серумните нива на хрущялен олигомерен матриксен протеин.
- За първи път в България са оценени биомаркерите *MMP-3*, *COMP* и *VEGF* при пациенти с псориатичен артрит.
- Оценена е връзката между магнитнорезонансната находка и серумните нива на хрущялен олигомерен матриксен протеин при пациенти с гонартроза, проучване направено за първи път в България.

III. Направление „Образна диагностика на опорно-двигателния апарат“

- За първи път в България е изследвано и анализирано влиянието на структурните промени при гонартроза, оценени чрез рентгенография и ехография, върху интензитета на болка при пациенти с гонартроза.
- Описани са и са оценени морфологичните промени на мускулите в лумбо-сакралната област при пациенти с аксиален спондилоартрит чрез магнитно-резонансна томография за първи път за българската популация.

- За първи път в България е проведено сравнение на площта на паравертебралните мускули при пациенти със аксиален спондилоартрит и група пациенти с хронична болка в кръста.

IV. Направление „Ревматични заболявания и COVID-19“

- За първи път в България е проведено изследване на разпространението и вида на ревматичните прояви в кохорта от пациенти с COVID-19.
- Анализирани са факторите, които могат да повлияят върху безопасността и ефективността на ваксините срещу SARS-CoV-2 при пациенти с автоимунни възпалителни заболявания.

V. Направление „Възпалителни ставни заболявания“

- За първи път е изследвана публикационната активност на български автори в областта на възпалителните ставни заболявания и ревматологията.
- Изследвани са възможностите и ползите от прилагането на фармакоикономическия анализ разход-ефективност в лечение на пациентите с ревматоиден артрит.

Смятам, че учебно-методичните приноси изцяло и напълно отговарят на изискванията за академична длъжност „доцент“.

6. Значимост на приносите за науката и практиката

От приведените приносни елементи на кандидата може да се направи заключението, че те имат научен, научно-приложен, приложен, и научно-методичен характер и че са подчинени на една изключително важна за медицината тема – остеоартрозата, възпалителните ставни заболявания и свързаните с COVID-19 ревматични прояви.

Научните работи са публикувани в трудовете на известни наши и международни списания и научни форуми. Голяма част от публикациите са реферирани в известни реферативни издания в това число и с импакт фактор, като общият импакт фактор на публикуваните пълнотекстови статии е 17,468.

В представените наукометрични показатели са приложени и 3 доклада, публикувани в *Annals of Rheumatic Diseases* с IF 19,103 (2020 г.). Единият от докладите е избран и представен като постер по време на Европейския конгрес по ревматология през 2021 г.

Най-характерното е, че цялостната научноизследователска и преподавателска дейност на д-р Георгиев е свързана с практиката и е решавала важни проблеми на медицината в нашата страна.

В България д-р Георгиев е известен на научната общност и на ревматологичните пациенти с научно-изследователска и приложна (клинична) дейност, за което свидетелства приза „Лекар, на когото българите вярват“ на в. 24 часа.

7. Оценка на личния принос на кандидата

В представените трудове за настоящия конкурс д-р Георгиев е самостоятелен автор на дисертация, монография, както и на 3 самостоятелни пълнотекстови публикации.

Представени са 10 цитирания, покриващи минималните изисквания, като всички са реферирани в световноизвестната база данни *Scopus*. Извън минималните изисквания кандидатът има над 200 цитирания като повечето са в статии на международни автори и колективи.

Отчитайки тази фактология, може убедено да се твърди, че в представената от д-р Цветослав Георгиев научна продукция, личният му принос от една страна е несъмнен, а от друга - и напълно достатъчен за заемане на академична длъжност „доцент“.

8. Критични бележки

В по-нататъшната дейност на кандидата бих препоръчал да има предвид следното:

- да вземе по-дейно участие в написването на учебници и учебни пособия, в които да опише и систематизира своя клиничен опит и безспорните познания, които притежава;
- да предаде своите познания на бъдещите поколения ревматолози, като вземе под своето ръководство докторанти;
- да ръководи големи по тематика и финанси научноизследователски проекти.

9. Лични впечатления

Като Началник на Клиниката по ревматология към УМБАЛ „Св. Иван Рилски“ познавам добре клиничната работа и научните постижения на д-р Цветослав Антонов

Георгиев от 2013 година, когато той бе зачислен за редовна докторантура с база за обучение именно клиниката, на която съм ръководител. В хода на работа с пациенти д-р Георгиев се отличи с добри практически и теоретични познания. Умее да работи добре в екип. Уважава колегите си и умее да черпи ценни за работата му знания и умения от попитните си колеги и преподаватели. По време на обучението си в Клиниката по ревматология докторантът проявява усърдие и активно се включва в работния процес. Той се отнася отговорно към своите задължения в клиниката и към поставяните задачи.

Давам препоръката си за д-р Цветослав Антонов Георгиев с увереността, че той е доказан специалист от практиката и безспорно е постигнал и продължава да постига отлични резултати в ревматологията. Убеден съм, че неговите знания и умения ще бъдат от голяма полза при лечението на пациентите с ревматологични заболявания. Д-р Цветослав Антонов Георгиев притежава отлични комуникативни умения и точен и коректен изказ, поради съм напълно убеден, че ще предаде по най-добрия начин своите способности, теоретични познания и практически умения на студентите по медицина.

Д-р Георгиев прекрасно владее 2 чужди езика – английски и немски, което му позволява с лекота да общува с учени от цял свят.

Мисля, че като изследовател, учен и специалист той притежава много ценни качества и че има големи възможности и реални перспективи за академично развитие и научно израстване. В своята работа с пациенти, д-р Георгиев е отговорен и старателен. С успешното приключване на този конкурс, Медицински университет – Варна ще се обогати с можещ, отлично подготвен специалист както като преподавател, така и като изследовател, внедрител и организатор.

10. Изпълнение на изискванията на НАЦИД, определени в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагането му, за академична длъжност “доцент” в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, специалност „Ревматология”

Публикационната и научна дейност на кандидата д-р Цветослав Антонов Георгиев напълно покриват минималните изисквания за академична длъжност „доцент“ в професионално направление Медицина, специалност „Ревматология”.

11. Заключение

От рецензираните монографичен труд и публикации, както и от преподавателската, научно-изследователската, приложна, внедрителска и организаторска дейности в областта на медицината и ревматология, се вижда, че гл. ас. д-р Цветослав Антонов Георгиев, д.м. има **значителни** научни, научно-приложни, учебно-методични **приноси и постижения**, разнообразна **преподавателска** дейност, голяма по обем **публикационна, рецензионна и редакционна дейност**, разнообразна и **отговорна административна дейност**, известен е у нас и в чужбина. Освен това кандидатът е признат специалист от ревматологичната практика, с доказани научни прояви.

Въз основа на тази информация, напълно убедено намирам за основателно на гл. ас. **Цветослав Антонов Георгиев, д.м. да заеме академична длъжност „доцент”** в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, специалност „Ревматология”, за нуждите на Медицински университет – Варна.

19 октомври 2021г.
гр. София

Рецензент: ....

/проф. д-р Рашо К. Рапков, д.м.н./